

VLAAMS PARLEMENT

Zitting 2000-2001

17 januari 2001

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR BUITENLANDSE EN EUROPESE AANGELEGENHEDEN

Interpellatie van de heer André-Emiel Bogaert tot de heer Johan Sauwens, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Sport, over het personeelsstatuut van de Vlaamse economische vertegenwoordigers

Commissie voor Buitenlandse en Europese Aangelegenheden

Woensdag 17 januari 2001

VOORZITTER : De heer Luc Van den Brande

– *De interpellatie wordt gehouden om 9.38 uur.*

Interpellatie van de heer André-Emiel Bogaert tot de heer Johan Sauwens, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Sport, over het personeelsstatuut van de Vlaamse economische vertegenwoordigers

De voorzitter : Aan de orde is de interpellatie van de heer Bogaert tot de heer Sauwens, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Sport, over het personeelsstatuut van de Vlaamse economische vertegenwoordigers.

De heer Bogaert heeft het woord.

De heer André-Emiel Bogaert : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, geachte collega's, het probleem van het personeelsstatuut van de Vlaamse economische vertegenwoordigers wordt steeds nijpender. Hun dienst werd gedefederaliseerd en verzelfstandigd. Personeelsleden hebben daardoor bepaalde opdrachten gekregen. Het statuut waarbinnen ze werken, is dan ook belangrijk.

Bij de oprichting van de VDBH – het huidige Export Vlaanderen – werd geen instellingsspecifiek personeelsstatuut ingevoerd. Het vroegere statuut van de BDBH werd behouden, dat een geheel van regels inhoudt die de arbeidsvoorwaarden regelen.

In september 2000 zouden de personeelsleden van Export Vlaanderen die in Brussel werken een eigen statuut hebben gekregen. De basis hiervan zou het stambesluit zijn dat van toepassing is op alle Vlaamse Openbare Instellingen. Voor de Vlaamse economische vertegenwoordigers – de zogenaamde VLEV's – is er voorlopig nog geen oplossing.

Er is echter duidelijk nood aan een degelijk aangepast werkkader voor de VLEV's, temeer daar hun

verantwoordelijkheid is toegenomen. De dynamische structuur die de Vlaamse administratie kenmerkt, waarbij bijvoorbeeld de variabele verloning en meer opleidingsmogelijkheden opgeld maken, zijn nog niet terug te vinden bij Export Vlaanderen, zeker niet wat de VLEV's betreft.

Mijnheer de minister, wat is uw houding ten opzichte van een vereenvoudiging van de bestaande personeelsstructuur en het inbouwen van motiverende mechanismen bij de VLEV's ? Binnen welke termijn is dit haalbaar ? Waarom is deze hervorming nog niet doorgevoerd voor de VLEV's, maar wel voor bijvoorbeeld de werknemers van Export Vlaanderen in Brussel ?

De voorzitter : Minister Sauwens heeft het woord.

Minister Johan Sauwens : Mijnheer de voorzitter, geachte collega's, de principes die aan de basis liggen van de modernisering van het Vlaams overheidsapparaat zullen vanzelfsprekend ook gelden voor Export Vlaanderen. Ik zie niet in waarom de dienst hierop een uitzondering zou moeten vormen.

Het klopt dat de Vlaamse economische vertegenwoordigers van Export Vlaanderen vandaag nog werken onder arbeidsvoorwaarden die grosso modo golden op het moment dat zij nog in federale dienst waren. Het korps van Vlaamse economische vertegenwoordigers werd overgedragen "met behoud van de toen vigerende rechten en plichten". Het statuut van de VLEV's is vandaag dus inderdaad achterhaald, en is niet in overeenstemming met de regels die gelden voor het gros van het overige Vlaamse overheidspersoneel.

Precies daarom werd in de beleidsnota 2000-2004 opgenomen dat we daarvan een absolute prioriteit zouden maken. De nota was daarin zelfs vrij expliciet en concreet, en stipuleert dat de nieuwe rechtspositieregeling voor de VLEV's moet voorzien in

Sauwens

onder andere 'een adequate verloning, een soepele aanwervingsprocedure, een maximale congruentie met het personeelsstatuut van de andere Vlaamse vertegenwoordigers in het buitenland met diplomatiek statuut, aantrekkelijker loopbaanperspectieven, mogelijkheden tot mobiliteit en wisselwerking tussen de Vlaamse economische vertegenwoordiging enerzijds en het bedrijfsleven en de andere Vlaamse officiële netwerken in het buitenland anderzijds'.

De klassieke ambtenarenloopbaan staat soms haaks op de mogelijkheden voor geïnteresseerde mensen. De mobiliteit tussen het netwerk en statuut van de VLEV's enerzijds en andere Vlaamse – al dan niet officiële – vertegenwoordigingen in het buitenland anderzijds moet worden versterkt. In de nota staat ook dat een grotere mobiliteit tussen de Vlaamse economische vertegenwoordiging enerzijds en het kader van Export Vlaanderen te Brussel anderzijds moet bestaan. Binnen de structuur moet het mogelijk zijn dat een aantal mensen uit het buitenland een verantwoordelijkheid opnemen in de dienst in Brussel en omgekeerd.

Met de voorbereiding van een nieuw statuut voor de VLEV's werd geruime tijd geleden van start gegaan. De besprekingen naderen vandaag hun eindfase. Ik hoop dan ook dat de Vlaamse regering de nieuwe rechtspositieregeling voor het zomerreces goedkeurt.

Voor de regeling werden een aantal basisuitgangspunten aangenomen. De rechtspositie van de VLEV's wordt geregeld via het instellingsspecifiek besluit van Export Vlaanderen. Dit betekent dat voor elke niet-specifieke regeling die verband houdt met onder andere hun verblijf in het buitenland, ook het stambesluit van de VOI's van toepassing wordt. Binnen Ambtenarenzaken werken we met een stambesluit dat ondertussen voor 18 openbare instellingen van toepassing is. Dit besluit wordt aangevuld met specifieke statutaire bepalingen voor iedere instelling. Hiermee wordt gevolg gegeven aan de doelstelling om een maximale harmonisatie tot stand te brengen met het statuut van het personeel van andere VOI's en het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap.

Het instellingsspecifieke gedeelte van de rechtspositieregeling is geïnspireerd op het Vlaams personeelsstatuut, meer bepaald het hoofdstuk dat van toepassing is voor de attachés van de Vlaamse Gemeenschap. Daarmee wordt een maximale congru-

entie gezocht met het statuut van de andere diplomatieke vertegenwoordigers van Vlaanderen, zoals is bepaald in de beleidsnota.

De optie om te werken via het stambesluit en het instellingsspecifiek besluit laat toe dat de VLEV's ook direct kunnen genieten van andere maatregelen die door mij worden voorbereid, zoals de organisatie van de Vlaamse interne arbeidsmarkt. Deze laat personeelsbewegingen toe tussen het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap en de VOI's, of tussen VOI's onderling. Het lijkt mij perfect mogelijk dat in het kader van een verdere uitbouw (zowel geografisch als sectoraal) en versterking van de bestaande posten, een aantal Vlaamse ambtenaren die, bijvoorbeeld, in de milieusector actief zijn, kunnen worden ingeschakeld. Op die manier kan men gebruik maken van hun opgedane ervaring om export van Vlaamse milieutechnologie te bewerkstelligen.

We zijn al van start gegaan met een soepeler aanwervingsprocedure. Die werd mogelijk gemaakt via Jobpunt Vlaanderen, het eigen Vlaams Selectiecentrum voor Overheidspersoneel, waarop men voor de invulling van de laatste vacatures reeds een beroep heeft gedaan. Ook de mobiliteit tussen de buitenlandse standplaatsen en de hoofdzetel in Brussel is opgenomen in de ontwerp teksten waar momenteel de laatste hand aan wordt gelegd.

De optie om aansluiting te zoeken bij de bestaande regelingen voor het overige buitenlands personeel zal niet alleen aanleiding geven tot harmonisatie, maar ook tot een aanzienlijke vereenvoudiging van het bestaande stelsel van vergoedingen, en dus tot een terugdringen van de huidige administratieve rompslomp.

Het antwoord op de vraag waarom de rechtspositie voor het binnenlands personeel wel en die voor het buitenlands personeel nog niet op punt werd gesteld, bevat twee elementen. Voor het ene had men tijdens de vorige legislatuur wel en voor het andere niet voorbereidend werk verricht. Het statuut voor het binnenlands personeel was zo goed als afgerond door de vorige regering. Men moest enkel het advies van de Raad van State afwachten en verwerken. Voor het statuut voor het buitenlands personeel moest men van nul beginnen. Ik verwijt dat de politieke verantwoordelijken niet. We hebben bij het begin van de periode een bespreking gehad. Dat was trouwens een van de redenen om op een bepaald ogenblik maatregelen te nemen in verband met de leiding van het exportagentschap.

Sauwens

Ik merk dat u aandringt, maar ik heb er een prioriteit van gemaakt. In september 2000 werd het statuut geregeld voor het binnenlands personeel, en ik hoop het tegen het voorjaar van 2001 te kunnen regelen voor de buitenlandse vertegenwoordigers. Als dat lukt zullen we twee belangrijke prioriteiten uit de beleidsnota hebben uitgevoerd. Export Vlaanderen is de eerste en de enige Vlaamse openbare instelling waarvoor een instellingspecifiek statuut bestaat.

Een andere reden voor het uitblijven van het statuut voor de buitenlandse vertegenwoordigers is dat de rechtspositieregeling van het buitenlands personeel veel complexer is dan die van het binnenlands. Er komen enkele minder eenvoudige reglementen bij kijken, onder andere in verband met de variabele levensduurte. Omwille van dalende en stijgende wisselkoersen moeten we de lonen voortdurend bijsturen. Bovendien is er de problematiek van de overzeese sociale zekerheid. Daarnaast zijn er maatregelen ten gunste van gezinsleden die worden geconfronteerd met regelmatig en ingrijpend verhuizen. Al deze aspecten dienen een billijke regeling te krijgen.

Er wordt hard aan dat statuut gewerkt.

De voorzitter : De heer Bogaert heeft het woord.

De heer André-Emiel Bogaert : Mijnheer de minister, na uw duidelijk en hoopvol antwoord ben ik voldaan.

De voorzitter : De heer Hostekint heeft het woord.

De heer Patrick Hostekint : De Belgische Dienst voor Buitenlandse Handel wordt opgedoekt en steeds meer bevoegdheden gaan naar Vlaanderen, zeker in verband met handel. Mijn vraag is een beetje symbolisch. Hoe is het met het diplomatiek statuut gesteld ?

Hebben bijvoorbeeld ook de gemeenschapsattachés dezelfde immuniteitsregeling als de federale vertegenwoordigers ?

Minister Johan Sauwens : Dat staat op punt.

De heer Patrick Hostekint : Er is dus een overeenkomst ?

Minister Johan Sauwens : Er is een volledig uitgewerkt samenwerkingsakkoord. Er is ook een diplomatiek statuut voor onze Vlaamse economische vertegenwoordigers. Dat is zeer belangrijk. We

moeten zoeken naar een gelijk statuut voor al onze diplomatieke vertegenwoordigers in het buitenland.

De heer Patrick Hostekint : Ook voor de VLEV's ?

Minister Johan Sauwens : Ja.

De heer Luc Van den Brande, voorzitter : Dat komt inderdaad door het samenwerkingsakkoord, mijnheer Hostekint. In het begin wist men niet goed hoe men dat element uit het Sint-Michielsakkoord moest opvatten. Er is echter bepaald dat deze regeling geldt voor zover de betrokkenen samenwerken met of werken in het kader van de ambassade. Er zou dus een probleem kunnen zijn als men zich totaal onafhankelijk van de ambassade opstelt.

De heer Miel Verrijken : Voor mij ligt het voor de hand dat als een Vlaamse vertegenwoordiger door de Vlaamse regering naar een ander land wordt gestuurd, er een bilateraal akkoord bestaat tussen Vlaanderen en dat andere land. Zoals u het nu voorstelt staat die persoon hiërarchisch onder de ambassadeur. Dat hoeft toch niet, want hij vertegenwoordigt de Vlaamse regering.

De heer Luc Van den Brande, voorzitter : Inhoudelijk staan de betrokken vertegenwoordigers volledig onder het gezag van de betrokken Vlaamse minister of ministers. Diplomatiek staat men echter onder het diplomatiek gezag van de ambassadeur.

De heer Miel Verrijken : Dat is een verkeerde houding.

De heer Luc Van den Brande, voorzitter : Het belangrijkste voor ons was dat zij inhoudelijk onder het gezag van de betrokken Vlaamse ministers zouden staan.

Minister Johan Sauwens : De diplomatieke en consulaire vertegenwoordiging is multilateraal geregeld via de betrokken Conventies van Wenen. In die zin is er geen probleem.

In 1994 heb ik daarover discussies gehad met de toenmalige minister van Buitenlandse Zaken, de heer Claes. Die gingen over details als een briefhoofd en de bordjes met opschriften. We hebben ons toen laten inspireren door Duitsland. Het is dus de federatie België die in al haar verscheidenheid in het buitenland aanwezig is.

We staan verder inderdaad voor een cruciale fase. De mensen van de BDBH zouden worden ingeschakeld in de Vlaamse administratie en de Vlaam-

Sauwens

se instellingen. Het statuut zoals ik dit geschetst heb, wordt gekenmerkt door een modern verloningsbeleid en een grote flexibiliteit. Daarom hebben veel BDBH-medewerkers ons al laten weten inderdaad de stap te willen zetten. Individueel kunnen ze daartoe niet worden verplicht, maar volgens mij zullen naar aanleiding van de thans lopende politieke besluitvorming over de volgende stappen in de staatsvorming grote delen van het personeelskader (en de middelen) de overstap maken. Het statuut is in ieder geval voldoende aantrekkelijk en modern om de goede mensen van de BDBH mee over te nemen.

Ik neem wel nog even een afwachtende houding aan ten aanzien van de opmaak van het personeelskader van Export Vlaanderen, omdat we eerst moeten weten hoeveel mensen we in de huidige structuur moeten inschakelen. Daar zullen we in de komende veertien dagen meer duidelijkheid over krijgen.

De voorzitter : De heer Weyts heeft het woord.

De heer Johan Weyts : Mijnheer de minister, ik wens ook aandacht te vragen voor de "meewerkende echtgenoten van de VLEV's". Zij stoppen immers veel tijd in onthaal en begeleiding van gasten. Dat kan zowel de echtgenoot als de echtgenote zijn, want in Bombay bijvoorbeeld is de consul-generaal een vrouw wiens echtgenoot instaat voor zowel het huishouden als het genoemde onthaal. Misschien kan voor hen in een minimumvergoeding worden voorzien. Dit klinkt misschien belachelijk, maar het beantwoordt wel aan een reële nood.

Minister Johan Sauwens : Ik denk dat de gezinsgerichte elementen van de post-vergoeding daar reeds een antwoord op bieden, maar ik zal dit nog eens nader laten bekijken. We moeten eerst nagaan wat een en ander zal kosten.

De voorzitter : De heer Sarens heeft het woord.

De heer Freddy Sarens : Ik wens nog even terug te komen op de vraag van de heer Hostekint. De diplomatieke regeling is mijns inziens wel duidelijk voor de VLEV's. Dit geldt echter niet voor de gevallen die ik zelf van nabij heb meegemaakt, bijvoorbeeld in Tunis en Marokko, waarbij het ging om tijdelijke vervangingen of om mensen zonder volledig statuut. Dienaangaande rijzen wel enige vragen met betrekking tot het verkrijgen van het diplomatiek statuut. Voor de VLEV's is alles dus goed geregeld, maar niet voor de anderen. Ter

plaatse kan dit wel aanleiding geven tot moeilijkheden. Zo blijken bepaalde zaken wel geregeld te zijn voor de Walen, maar niet voor de Vlamingen. Dat veroorzaakt wel enige wrevel.

Minister Johan Sauwens : Dat is de logica van de regionalisering. Hetzelfde verhaal horen we bijvoorbeeld bij de trambestuurders : de Waalse trambestuurders krijgen niet hetzelfde loon als hun Vlaamse collega's.

Momenteel zijn er acht vacatures waarvoor Jobpunt Vlaanderen 189 kandidaturen heeft ontvangen. Daaruit blijkt wel degelijk dat het statuut voldoende aantrekkelijk is. Na de tweede ronde zijn nog een dertigtal kandidaten in de running. De vacatures zullen dus spoedig kunnen worden ingevuld.

De heer Freddy Sarens : Het gaat niet over de verloning, maar over het diplomatiek statuut.

De voorzitter : De heer Verrijken heeft het woord.

De heer Miel Verrijken : Ik dank de minister voor zijn uitgebreide antwoord, dat mij echter nog niet helemaal bevredigt. Ik kan bijvoorbeeld moeilijk verteren dat u de vergelijking maakt met de Duitse Länder. Die vergelijking klopt immers niet, want met betrekking tot de buitenlandse handel hebben die deelstaten niet de bevoegdheid die wij uiteindelijk wel hebben gekregen. Vlaanderen kan nu een vertegenwoordiger sturen naar bijvoorbeeld een land waar België niet vertegenwoordigd is.

De heer Luc Van den Brande, voorzitter : Het Sint-Michielsakkoord is daar heel duidelijk in : wat men foro interno kan doen, kan men ook foro externo doen. Er gelden daarbij wel vier samenwerkingsvoorwaarden. Ten eerste moet het om een land gaan waarmee we diplomatieke betrekkingen hebben. Ten tweede mag het geen land zijn waarmee we wel diplomatieke betrekkingen hebben, maar die werden opgeschort. Ook in dat land kan er geen samenwerking of aanwezigheid zijn.

Ten derde moeten de fundamentele mensenrechten worden geëerbiedigd. Heel wat mensen zullen zich ongetwijfeld de argumentatie betreffende Zuid-Afrika herinneren. Hoewel er daarvoor reeds voorbereidende contacten waren geweest, hebben we tot 28 april 1994 gewacht om relaties met dit land aan te knopen.

Ten vierde is er een wederzijdse informatieplicht : de federale overheid moet de deelgebieden informeren en vice versa.

Voorzitter

De autonomie van het Vlaams buitenlands beleid is aan deze vier "hengsels" opgehangen. Wat de coherentie van het beleid betreft, lijkt me dit ook logisch. Men kan hierover uiteraard altijd een andere mening hebben.

Hoewel we ons niet tot de vraagstelling hebben beperkt, zijn in dit gesprek enkele interessante punten aan bod gekomen. Ik wil de minister dan ook bedanken voor zijn aanwezigheid.

Het incident is gesloten.

– *Het incident wordt gesloten om 10.04 uur.*
